

پیرسش:

در خصوص حوزه صلاحیت دادسرای نظامی ناحیه نسبت به دادسرای نظامی مرکز استان و بالعکس به سؤالات زیر پاسخ دهید:

۱) آیا دادسرای نظامی ناحیه می‌تواند نیابت قضایی در خصوص احضار و یا جلب متهم به دادسرای نظامی مرکز استان بدهد یا خیر؟

۲) آیا می‌توان در صورت شناسایی متهمان و یا خانواده آنان، جهت تسریع در رسیدگی و جلوگیری از اطاله دادرسی، پرونده‌ها را به دادسرای مرکز استان احاله کرد یا خیر؟ در صورت منفی بودن پاسخ، مستند قانونی ذکر گردد.

۳) آیا می‌توان جهت تسریع و سهولت در رسیدگی، پرونده‌ها را به دادسرای مرکز استان ارسال کرد یا خیر؟

۴) آیا قضات دادسرای مرکز استان در خصوص پرونده‌هایی که محل وقوع بزه در محدوده حوزه قضایی دادسرای ناحیه می‌باشد، صلاحیت رسیدگی دارند یا خیر؟

۵) آیا قضات دادسرای مرکز استان در خصوص پرونده‌هایی که محل سکونت متهمان داخل حوزه قضایی دادسرای ناحیه می‌باشد، حق احضار و یا جلب دارند یا خیر؟

۶) آیا سرپرست دادسرای ناحیه که در عین حال معاون دادستان نظامی استان می‌باشد، می‌تواند در مورد پرونده‌هایی که محل سکونت متهمان خارج از حوزه قضایی ناحیه و داخل استان می‌باشد، دستور جلب صادر کند یا خیر؟

۷) آیا سرپرست دادسرای ناحیه می‌تواند تمام پرونده‌هایی را که محل سکونت متهمان، داخل استان و خارج از حوزه قضایی ناحیه می‌باشد از قاضی رسیدگی کننده اخذ و دستور جلب متهم را صادر و سپس به شعبه مربوط اعاده نماید؟ آیا این امر منافاتی با استقلال قاضی ندارد؟

نظر به شماره: ۱۶۲۷۲/۷۳۴/۶۰۷/۵۶۰۳۸۷/۵

با عنایت به مقررات ماده (۶) قانون دادرسی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران، دادسرای نظامی ناحیه بخشی از دادسرای نظامی استان تلقی و رابطه دادسرای نظامی مرکز استان با دادسرای ناحیه به صورت اعم و اخص مطلق است؛ یعنی دادسرای نظامی مرکز استان به لحاظ استانی بودن صلاحیت آن، شایستگی رسیدگی به جرایم واقع شده در حوزه قضایی استان از جمله حوزه نواحی وابسته به مرکز استان را دارد، لکن صلاحیت رسیدگی دادسرای نظامی ناحیه که تحت نظارت و ریاست دادستان نظامی مرکز استان فعالیت می‌کند، با عنایت به اصل صلاحیت دادگاه محل وقوع جرم و ماده (۱۹۹) ق.آ.د.ک مصوب ۱۳۹۰، و تبصره "۱" ماده (۳) قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب، منحصر به جرایم وقوع یافته در حوزه قضایی همان ناحیه می‌باشد و قضات آن نمی‌توانند به جرایم واقع شده در خارج از حوزه قضایی ناحیه رسیدگی کنند. لذا کلیه اقدامات قضایی توسط دادسرای نظامی ناحیه باید بر اساس ضابطه و معیار مزبور باشد.

پیرسش:

با توجه به مقررات موجود آیا دادستان و یا جانشین وی (دادیار و معاون دادستان) می‌توانند به پرونده‌های مهم و جنایی که در صلاحیت بازپرس است رسیدگی نمایند یا خیر؟

نظر به شماره: ۱۶۲۷۲/۷۳۴/۶۰۷/۵۶۰۳۸۷/۵

برابر مقررات ماده (۱۸) ق.آ.د.ک مصوب ۱۳۹۰ انجام تحقیقات مقدماتی راجع به کلیه جرایم اعم از جنحه و جنایت به عهده بازپرس می‌باشد که برابر ماده (۴۰) اصلاحی ۱۳۵۲ قانون موصوف، دادستان و دادیاران نیز صرفاً در امور جنحه مجاز به انجام تحقیقات مقدماتی هستند و در امور مزبور دارای کلیه وظایف و اختیاراتی که برای بازپرس مقرر شده می‌باشند، لکن در جنایات، دادستان وفق مقررات ماده (۴۰) قانون یاد شده، چنان چه جرم مشهود باشد تا قبل از حضور و مداخله بازپرس اقدامات لازم را برای حفظ و جمع‌آوری دلایل و آثار جرم به عمل می‌آورد و در غیاب بازپرس، وظایف وی با عنایت به ماده (۱۲۳) ق.آ.د.ک ۱۳۹۰ و تبصره ماده (۱۲) قانون اصول تشکیلات عدلیه به عهده رئیس یا دادرس دادگاه است.